

**EXAMINATION OF SHYNESS LEVELS OF
PRE-SERVICE TURKISH TEACHERS
IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES**

Türkçe Öğretmeni Adaylarının

Utangaçlık Düzeylerinin Farklı Değişkenler

Açısından İncelenmesi

Ahmet Zeki GÜVEN¹

Abstract

Shyness, which is an important concept that influences the relationship between people in effective communication skills, is the hindrance and unrest that can occur in public in contact with others or, in other words, shyness is avoidance of socialization. Shy people prefer avoidance in society, especially because they think they will be ridiculed or be pitied by others due to their shyness and and not give any remarkable reaction. Especially shy children and adolescents have difficulty in communicating with their friends and teachers in the classroom environment. They even avoid either participating in any class activities such as answering questions or reading or answering questions because of the fear of making a mistake or they speak very quietly. The first phase in fighting shyness starts in the family. If the child is encouraged by the other family members in the conversation within the family, the child will develop self-confidence and be able to convey his ideas comfortably as a result. However, children, who are always scolded by family members and cannot easily explain their thoughts, will develop a sense of shyness and shy away. The same situation applies to schools. If teachers in the school allow their students to express their thoughts comfortably within the framework of certain rules and pay attention to this in the classroom-order, the sense of self- confidence will develop in the students and the sense of shyness will not emerge. Especially, it is an important subject for teachers who educate and guide the society to have this feeling which needs to be handled seriously. In this regard, the problem of the study is shyness level Turkish Education Department of the Education Faculty. While the population of the study is formed by students of Turkish Education Department, the sample of the study is consisted of 204 students who are 1st,2nd,3rd, and 4th grade students studying in the department of Turkish Education, Social Sciences and Turkish Education Department of Faculty of Education in Akdeniz University. Shyness scale form, which was originally developed by Cheek(1990) as 13 items and examined in terms of validity and reliability and adopted to Turkish by Gungor (2001), was used in the study in order to determine the level of students' shyness. The shyness scale is a 5 point likert type consisting of 20 items. A total of 204 students studying in 1st, 2nd, 3rd and 4th classes of Turkish Education Department in Education Faculty of Akdeniz University in 2016-2017 academic year participated in the study. First of all, the shyness scores of were calculated from shyness scale. Then, arithmetic means and standard deviations were determined. The standard deviation scores were added to the arithmetic and those above the obtained score were evaluated as shy. Standard deviation was subtracted from arithmetic mean and those below the obtained score were evaluated as being not shy. The remaining scores between the two obtained scores were evaluated as the average shyness level.

¹ Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü, ahmetzekiguven@hotmail.com

Article History:

Received

25/02/2017

Received in revised form

25/02/2017

Accepted

24/03/2017

Available online

20/04/2017

Key words: Turkish teacher candidates, shyness situation, Turkish education department.

Özet

Etkili iletişim becerilerinde insanlar arasındaki ilişkileri etkileyen önemli bir kavram olan utangaçlık, başkalarının karşısında ya da toplum içerisinde ortaya çıkabilen engellenme ve huzursuzluk hali, başka bir tabirle sosyallikten kaçınmadır. Utangaç kişiler özellikle başka insanlarla gülünç bulunacakları ya da çekingenlikleri dolayısıyla başkalarının kendilerine acıyacaklarını düşündükleri için toplum içerisinde tutuk kalırlar, dikkat çekici herhangi bir tepki veremezler. Özellikle utangaç çocuklar ve ergenler sınıf ortamında arkadaşları ve öğretmenleriyle iletişim kurmakta zorluk çekerler. Hatta sınıfta herhangi bir etkinlik yapılacağı zaman, bir metnin okunmasında ya da bir sorunun cevaplanmasında hata yapma korkusuyla ya etkinliğe katılmaktan ya da soruları cevaplamaktan kaçınırlar; yahut çok kısık sesle konuşurlar. Utangaçlıkla mücadelede ilk aşama ailede başlar. Çocuk aile içerisindeki konuşmalarda diğer aile bireylerince cesaretlendirilirse çocuğun özgüveni gelişecek, sonuçta da fikirlerini rahatça aktarabilecektir. Bununla birlikte düşüncelerini rahatça açıklayamayan, aile bireyleri tarafından hep azarlanan çocuklar içlerine kapanacak ve utangaçlık duygusu geliştireceklerdir. Aynı durum okullarda da geçerlidir. Okulda öğretmen öğrencilerine düşüncelerini belirli kurallar çerçevesinde rahatça ifade edebilmelerine olanak verirse ve sınıf düzeninde de buna dikkat ederse öğrencilerde özgüven duygusu gelişecek, utangaçlık duygusu ortaya çıkmayacaktır. Özellikle toplumu eğiten ve onu yönlendiren öğretmenlerin bu duyguya sahip olmaları üzerinde daha ciddi şekilde düşünülmesi gereken bir konudur. Buradan hareketle araştırmanın problemini eğitim fakültesi Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin utangaçlık durumları oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini Türkçe eğitimi anabilim dalı öğrencileri oluştururken örneklemini Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında okuyan 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri olmak üzere toplam 204 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada öğrencilerin utangaçlık düzeylerinin belirleyebilmek için orijinali Cheek (1990) tarafından 13 madde olarak geliştirilen Shyness Scala'nın, Güngör (2001) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılarak Türkçeye uyarlaması yapılmış Utangaçlık Ölçeği formu kullanılmıştır. Utangaçlık Ölçeği 20 maddeden oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Araştırmaya 2016-2017 eğitim öğretim yılında, Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında eğitim gören 1., 2., 3., 4. sınıflarda okuyan toplam 204 öğrenci katılmıştır. Öncelikle öğrencilerin utangaçlık ölçeğinden aldıkları utangaçlık puanları hesaplanmıştır. Ardından aritmetik ortalama ve standart sapma belirlenmiş, aritmetik ortalamaya standart sapma puanı eklenerek bu puanın üzerinde olanlar utangaç olarak değerlendirilmişken, aritmetik ortalamadan standart sapma çıkarılarak bulunan puandan düşük olanlar ise utangaç olmayan olarak değerlendirilmiştir. Bu puanlar arasında yer alan puanlar ise ortalama utangaçlık düzeyi olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretmen adayları, utangaçlık durumları, Türkçe eğitimi.

Giriş

Günümüzde etkili iletişim becerilerinde insanlar arasındaki ilişkileri etkileyen önemli bir kavram olan utangaçlık, başkalarının karşısında ya da toplum içerisinde ortaya çıkabilen engellenme ve huzursuzluk hali, başka bir tabirle sosyallikten kaçınma olarak tanımlanır (Cheek ve Buss, 1981 –akt. Cabak, 2002). Utangaç kişiler özellikle başka insanlarla gülünç bulunacakları ya da çekingenlikleri dolayısıyla başkalarının kendilerine acıyacaklarını düşündükleri için toplum içerisinde tutuk kalırlar, dikkat çekici herhangi bir tepki veremezler. Sonuçta da utangaç insanlarda özgüven yitimi, üst düzey düşünme becerilerini kullanamama, akademik olarak başarısızlık, yeniliklerden korkma ve zamanla da korkunun kişiliğe yerleşmesi durumu görünür (Eunsen ve Henderson, 1987). Özellikle utangaç çocuklar ve ergenler sınıf ortamında arkadaşları ve öğretmenleriyle iletişim kurmakta zorluk çekerler. Hatta sınıfta herhangi bir etkinlik yapılacağı zaman, bir metnin okunmasında ya da bir sorunun cevaplanmasında hata yapma korkusuyla ya etkinliğe katılmaktan ya da soruları cevaplamaktan kaçınırlar; yahut çok kısık sesle konuşurlar (Younger ve Daniels, 1992).

Utangaçlığın bir tür sosyal kaygı olduğunu savunan Stevens'e (1997) göre her birey hayatı boyunca bir gruba ait olmaya, başkaları tarafından sevilip kabul edilmeye ihtiyaç duyar. Ancak utangaç olan kişiler, bir grup tarafından sevilip benimsenebilecek sosyal beceriye sahip olmadıklarına inandıklarından kendilerini çaresiz hissetmektedirler. Çaresizlik de kişiyi başarısızlığa götürmektedir.

Utangaçlık hakkında 1975-1995 yılları arasındaki yirmi yıllık süreçte yapılan çalışmaları inceleyen Cardduci ve Zimbardo (1995) utangaçlığın nedenleri, sonuçları ve kişiler üzerindeki etkilerini şöyle özetlerler:

- 1975 ile 1995 yılları arasında toplum içerisindeki utangaçlık oranı %40'dan %48'e yükselmiş, bu durum da utangaçlık oranının yükseldiğini ortaya koymuştur.
- Bazı bireyler utangaçlığa yatkın olarak doğarsa dahi, bu durum utangaçlığın kalıtsal olduğunu gösteremez.
- Utangaç insanların çoğu aslında gizlidir; kişi ya utangaç olduğunun farkında değildir ya da bu durumunu gizlemektedir.
- Utangaçlığın çok küçük bir oranı hastalık derecesindedir.
- Utangaçlığın görülme oranı ülkelere göre farklılık göstermektedir.
- Özellikle gelişmiş ülkelerde utangaç olma durumunun başarılı iş, meslek ve kariyer gelişimi ile ilgili olduğu, utangaçlık oranının düşüklüğünde diğer durumların pozitif gelişim gösterdiği görülmektedir.
- Utangaçlığın temel nedenine bakıldığında yetişkinlerin çocukları suçlama eğilimi görülmektedir.
- Kişinin hayatında kimi zaman yaşamsal öneme sahip olan utangaçlığın biyolojik yönüne rağmen hazırlanacak etkili programlar ve yöntemlerle bu etkilerinin azaltılması da mümkün görülmektedir.

Utangaçlıkla ilgili yapılan çalışmalara göre (Walsh, 2002; Netro ve Mullet, 2004; Simith ve Betz, 2002) utangaç bireyler, diğer bireylere göre daha fazla yalnızlık yaşarlar ve düşük özsaygı düzeyine sahiptir. Bunun sonucunda da utangaç bireyler yeni arkadaşlık ilişkileri kurmada zorluk çekerler. Utangaçlık duygusu yaşayan kişiler bir yandan başkaları yanında önemsenen, fark edilen bir birey olmak isterken, diğer yandan da toplumda fark edilmemenin getirdiği sıkıntılarla baş etmek zorunda kalırlar, buna bağlı olarak da çift yönlü korkular yaşarlar (Cardduci ve Zimbardo, 1995). Bu açıdan bakıldığında bireyin utangaçlık düzeyi yükseldikçe özsaygı düzeyleri düşmektedir. Bu durumun zıttı olarak da kişinin özsaygı düzeyi yükseldikçe utangaçlık düzeyi düşmektedir. Utangaçlıkla ilgili bir başka durum ise utangaçlık ile yalnızlık arasında pozitif bir ilişki vardır. Yani utangaç olan kişilerin yalnızlık düzeyleri de aynı oranda artmaktadır. Jackson ve diğerleri tarafından 2002 yılında 255 üniversite öğrencisi üzerinde yapılan bir çalışmada utangaçlık ve yalnızlık arasında pozitif ilişki olduğunu belirlemişlerdir. Bu çalışma da utangaç insanların toplum içerisinde girmekten çekindikleri ve yalnız bir yaşamı tercih ettiklerini göstermektedir.

Utangaçlıkla mücadelede ilk aşama ailede başlar. Çocuk aile içerisindeki konuşmalarda diğer aile bireylerince cesaretlendirilirse çocuğun özgüveni gelişecek, sonuçta da fikirlerini

rahatça aktarabilecektir. Bununla birlikte düşüncelerini rahatça açıklayamayan, aile bireyleri tarafından hep azarlanan çocuklar içlerine kapanacak ve utangaçlık duygusu geliştireceklerdir. Aynı durum okullarda da geçerlidir. Okulda öğretmen öğrencilerine düşüncelerini belirli kurallar çerçevesinde rahatça ifade edebilmelerine olanak verirse ve sınıf düzeninde de buna dikkat ederse öğrencilerde özgüven duygusu gelişecek, utangaçlık duygusu ortaya çıkmayacaktır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta özgüvenin derecesidir. Utangaçlık kişinin çevresiyle iletişime geçmesi ve bunu sağlıklı bir şekilde sürdürebilmesinde ne kadar olumsuz etkiye sahipse aşırı özgüven de aynı derecede olumsuz etkiye sahiptir. Bu nedenle bu noktaya da okullarda özellikle dikkat edilmelidir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin utangaçlık düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenerek yorumlanmasıdır.

Araştırmanın Problemi

Utangaçlık ikili ilişkilerde, kişinin kendisini toplum içerisinde etkili bir şekilde ifade etmesinde ve toplumla iletişime geçmesinde önemli bir engeldir. Utangaç olan bireyler başkalarının ayıplanacakları, küçük düşürülecekleri korkusuyla düşüncelerini rahatlıkla açıklamaktan kaçınırlar. En genel manada utangaçlık, kişiye hükmederek onu buldukları okul, iş ve sosyal ortamlarda olumsuz etkiler. Özellikle toplumu eğiten ve onu yönlendiren öğretmenlerin bu duyguya sahip olmaları üzerinde daha ciddi şekilde düşünülmesi gereken bir konudur. Buradan hareketle araştırmanın problemini eğitim fakültesi Türkçe eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin utangaçlık durumları oluşturmaktadır.

Yöntem

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkçe eğitimi anabilim dalı öğrencileri oluştururken örneklemini Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında okuyan 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri olmak üzere toplam 204 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada öğrencilerin utangaçlık düzeylerinin belirleyebilmek için orijinali Cheek (1990) tarafından 13 madde olarak geliştirilen Shyness Scala'nın, Güngör (2001) tarafından Türkçeye uyarlanması yapılmış Utangaçlık Ölçeği formu kullanılmıştır. Utangaçlık Ölçeği 20 maddeden oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçekte her maddeye verilen yanıtlara 1 ile 5 arasında puan verilerek toplam puan elde edilmektedir. Ölçekte yer alan maddelere verilen puanlama şöyledir: "bana hiç uygun değil" (1), "uygun değil" (2), "kararsızım"(3), "bana uygun" (4) ve "bana çok uygun" (5) seçenekleri belirtilen puanlar verilmektedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20 iken en yüksek puan 100'dür. Utangaçlık ölçeğinden alınan yüksek puan, bireyin utangaçlık düzeyinin yüksek olduğu ve kendisini "utangaç" olarak algıladığı biçiminde yorumlanmaktadır.

Ölçeğin güvenilirlik çalışması, ölçeği Türkçeye uyarlayan Güngör (2001) tarafından iç tutarlılık ve test tekrar test yöntemiyle yapılmış, ölçeğin korelasyon katsayısı .83, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı .91 olarak

belirlenmiştir. Bu sonuçlar utangaçlık ölçeğinin iç tutarlılığı yüksek bir ölçek olduğunu göstermektedir. Bu çalışma kapsamında yapılan güvenilirlik çalışmasında ölçek 204 öğrenciye uygulanmış, Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .88 olarak hesaplanmıştır. Bu durum ölçeğin iç tutarlılığın yüksek olduğunu göstermektedir.

Verilerin Analizi

Araştırmaya 2016-2017 eğitim öğretim yılında, Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında eğitim gören 1., 2., 3., 4. sınıflarda okuyan toplam 204 öğrenci katılmıştır. Öncelikle öğrencilerin utangaçlık ölçeğinden aldıkları utangaçlık puanları hesaplanmıştır. Ardından aritmetik ortalama ve standart sapma belirlenmiş, aritmetik ortalamaya standart sapma puanı eklenerek bu puanın üzerinde olanlar utangaç olarak değerlendirilmişken, aritmetik ortalamadan standart sapma çıkarılarak bulunan puandan düşük olanlar ise utangaç olmayan olarak değerlendirilmiştir. Bu puanlar arasında yer alan puanlar ise ortalama utangaçlık düzeyi olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmaya katılan toplam 204 Türkçe eğitimi bölümü öğrencisinin utangaçlık puanları hesaplanmış, hesaplama sonucunda Tablo 1 de öğrencilerin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları, standart sapması, en yüksek ve en düşük aldıkları puanlara göre dağılımları şöyle gösterilebilir:

Tablo 1. Utangaçlık Puanı Genel Ortalamalar

	N	X	SS	Min.	max
Utangaçlık Puanı	204	52,9657	15,41843	20,00	79,00

Araştırmaya katılan toplam 204 öğrencinin utangaçlık puanlarının aritmetik ortalaması 52,96'dır. Testten alınan en düşük puan 20 iken, en yüksek puan 79'dur. Cinsiyet değişkeni açısından öğrencilerin utangaçlık durumları karşılaştırıldığında ortaya çıkan durum şu şekildedir:

Tablo 2. Cinsiyet Değişkeni Açısından Utangaçlık Durumları

Cinsiyet	N	X	SS	df	t	p
Kız	115	55,40	16,20	202	2,609	,010
Erkek	89	49,80	13,80			

Tablo 2'de de görüldüğü gibi Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından utangaçlık durumları incelendiğinde kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasında

anlamli bir fark bulunmuştur ($p = ,010$). Kız öğrencilerinin puan ortalamaları 55,40 iken, erkek öğrencilerin 49,80'dir. Bu testten alınan puanların yüksek olması utangaçlık düzeyinin de yüksek olduğunu gösterdiği için bu durum kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha utangaç olduklarını ortaya koymaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeyleri arasındaki fark incelendiğinde ise ortaya çıkan tablo şu şekildedir:

Tablo 3'te de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin utangaçlık puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p = ,252$).

Tablo 3. Sınıf Düzeyleri Açısından Utangaçlık Durumları

	KT	sd	KO	F	p
Gruplar arası	973,975	3	324,658	1,373	,252
Gruplar içi	47284,785	200	236,424		
Toplam	48258,760	203			

Bununla birlikte sınıfların ortalama puanları incelendiğinde özellikle 1. sınıfların diğer sınıflara göre daha utangaç oldukları, 2. sınıfların ise diğer sınıflara göre utangaçlık durumlarının daha düşük olduğu Tablo 4'te görülmektedir. Ancak bu fark anlamlı değildir.

Tablo 4. Sınıf Düzeyleri Açısından Utangaçlık Puan Ortalamaları, En Düşük ve En Yüksek Puanlar

Sınıflar	N	X	SS	Std. Error	Min.	Max.
1. Sınıf	40	56,77	14,61	2,311	23,00	81,00
2. Sınıf	61	50,63	15,31	1,961	21,00	89,00
3. Sınıf	51	52,07	17,35	2,430	20,00	99,00
4. Sınıf	52	53,63	13,87	1,923	30,00	83,00
Total	204	52,96	15,41	1,079	20,00	99,00

Tablo 4 incelendiğinde 1. sınıf öğrencilerinin en yüksek utangaçlık puanına sahip oldukları (56,7750) görülmektedir. 1. sınıf öğrencilerinin aldıkları en düşük puan 23, en yüksek puan ise 81'dir. 2. sınıf öğrencilerinin utangaçlık puan ortalamaları 50,6393 iken aldıkları en düşük puan 21, en yüksek puan ise 89'dur. 3. sınıf öğrencilerinin utangaçlık puan ortalaması 52,0784, alınan en düşük puan 20, en yüksek puan ise 99'dur. 4. sınıf öğrencilerinin utangaçlık puan ortalamaları 53,6346, alınan en düşük puan 30, en yüksek puan ise 83'tür. Sınıflar arasında puan farklılığı olmasına rağmen bu farklılık anlamlı değildir.

Sonuç

Araştırma bulguları incelendiğinde Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin utangaçlık puan ortalamaları 52,9657 olarak hesaplanmıştır. Durmuş (2007) tarafından eğitim fakültelerinin farklı bölümlerinden 255 kişi üzerinde yapılan çalışmada da utangaçlık puan ortalaması araştırma sonucuna çok yakın bir şekilde 51.85 olarak tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin utangaçlık durumları cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Kız öğrencilerin utangaçlık puan ortalaması 55.40 iken, erkek öğrencilerin 49,80 olarak belirlenmiştir. Bu durum kız öğrencilerin anlamlı bir şekilde erkek öğrencilerden daha utangaç olduklarını göstermektedir. Aynı durum Durmuş (2007), ve Akdoğan (2007) tarafından yapılan çalışmalarda da görülmektedir. Durmuş ve Akdoğan da çalışmasında kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre anlamlı bir şekilde daha utangaç olduklarını belirlemiştir. Bu bulgular, yani utangaçlığın daha çok bayanlara yönelik oluşu durumu (Antony ve Swinson, 2000; Shields, 2005; Zimbardo, 1979) ile de tutarlı olması, yabancı kültürler ile Türk kültürünün bu açılardan benzer olduğunu göstermektedir. Bu durumun birden farklı nedeni olabilir. Özellikle ataerkil aile düzeninin kızlarda daha fazla baskı yarattığı, bu nedenle de kızların daha utangaç olduğu düşünülebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeyinde utangaçlık puanlarına bakıldığında herhangi bir sınıf lehine anlamlı bir fark görülmemiştir. Bununla birlikte utangaçlık puanlarına bakıldığında 1. sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara göre daha utangaç olduğu söylenebilir (56,77). Bunun temel nedeni de 1. Sınıf öğrencilerinin okula yeni gelmeleri ve adaptasyon süreçlerinin 1. sınıfta başlaması ve bu sınıfın sonlarına doğru bitmesi düşünülebilir. 2. sınıf öğrencilerinin utangaçlık puanı diğer sınıflara göre, anlamlı olmasa bile, daha düşük çıkmıştır (50,63). Yani 2. sınıf öğrencileri diğer sınıflara göre daha özgüvenlidirler. Bunun nedeni olarak da 1. sınıfta yaşanan adaptasyon sürecinin 2. sınıfta yerini özgüvene bırakması düşünülebilir.

Araştırma sonucunda getirilebilecek öneriler şunlardır:

Türkçe öğretmenliği için temel dil becerilerinden olan konuşma, kişinin kendisini etkili ve net bir şekilde ifade edebilmesinde çok önemli bir yere sahiptir. Özellikle özgüveni gelişmiş bireyler kendilerini rahatça ifade edebilir, düşüncelerini karşı tarafa kolayca aktarabilir. Bu nedenle Türkçe eğitimi bölümü öğretim üyeleri, öğrencilerin kendilerini daha rahat ifade edebilmeleri için onları desteklemeli, sınıf ortamında özellikle 1. Sınıftan itibaren özgüven kazanmalarına gerekli desteği sağlamalıdır. Bu amaçla Türkçe eğitimi bölümüne gelen öğrencilerin eğitim hayatlarının başında utangaçlık durumları incelenmeli, bu noktada kendilerini utangaç olarak gören bireylere akademisyenlerce gerekli destek verilmelidir. Bu noktada Crozier ve Garbert-Jones (1996) da utangaçlıkla rahatça başa çıkabilmek için öğretmen tutumunun önemine dikkat çekerler, öğretmenlerin derse katılmayan, çekingen ve sessiz olan öğrencileri fark etmeleri ve onların katılımını teşvik etmeleri gerektiğini belirtirler. Ayrıca fakülte bünyesinde de düzenlenecek çeşitli panel ve etkinliklerle öğrencilerin utangaçlık duygularını yenmelerinde yardımcı olunmalıdır. Özellikle verilecek sosyal destek, çeşitli pratik uygulamalarla öğrencilerin utangaçlık durumları ortadan kaldırılabılır.

Kaynakça

Akdoğan, R. (2007). *Farklı Cinsiyet Rollerine Sahip Üniversite Öğrencilerinin Öfke Yasama Biçimleri ve Utangaçlık Düzeylerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

- Antony, M.M. & Swinson, R.P. (2000). *The Shyness and Social Anxiety Workbook*. USA: New Harbinger Publications, Inc.
- Carducci, J.B & Zimbardo, G.F.(1995). Are You Shy? *Psychology Today*, 28 (6), 34-46.
- Cheek, J. M. & Briggs, S.R. (1990). Shyness and personality trait, shyness and Embarrassment: Perspectives from social psychology. UK: *Cambridge University Press*, 315-337.
- Cheek, J.M., & Buss, A.H. (1981). Shyness and sociability. *Journal of Personality and Social Psychology*, 41, 330-339.
- Crozier, W.R. & Garbert-Jones, A. (1996). Finding a Voice: Shyness in Mature Studets' Experience of Universty. *Adults Learning*. 7(8), 195-198.
- Durmuş, E. (2007). "Utangaç Olan ve Olmayan Öğrencilerin Algıları" *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40 (1), 243-268.
- Eunsen, K. & Henderson, L. (1987). *Shyness & loneliness*. Edinburg: W & R Chambers Ltd.
- Güngör, A. (2001). Utangaçlık Ölçeğinin Geliştirilmesi Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2 (15), 17-22.
- Jackson, T., Fritch, A., Nagasaka, T. & Gunderson, J. (2002). Towards Explaning The Association Between Shyness and Loneliness: A Path Analysis With American Collage Students. *Social Behavior And Personality*, 30(3), 263-270.
- Netro, F. & Mullet, E. (2004). Personality, Self-Esteem and Self-Construal as Correlates of Forgiveness. *European Journal of Personality*, 18 (1), 15.
- Shields, M. (2005). Social Anxiety Disorder: Much More Than Shyness. *Canadian Social Trends*. 11(8), 22-28.
- Smith, H.M & Betz, N.E (2002). An Examination of Efficacy and Esteem Pathways to Depression in Young Adulthood. *Journal of Counseling psychology*, 49 (4), 438.
- Stevens, J.A. (1997). *Utangaçlığınızı Yenin* (Çev. Tümer, G). Ankara: HYB Yayıncılık.
- Younger, A.J. & Daniels, T.M., (1992). Children's reasons for nominating their pers as withdrawn: Passive withdrawal versus active isolation. *Developmental Psychology*, 28, 955-960.
- Walsh, J. (2002). Shyness and Social Phobia. *Health & Social Work*, (27) 2, 137.
- Zimbardo, P.G. (1979). *Psychology and Life*. Tenth Edition. USA: Scott, Foresman and Company.